

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 21-06-2022

Mødedato   Tirsdag d. 21. juni 2022 kl. 17:30

Mødested   Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere   Asger Romme Andersen, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H.
Bachmann, Daniel Staugaard, Kristian Bonefeld

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af linjeføring af Nybølnorstien Gråsten-Adsbøl.....	4
Drøftelse af opsamling af pulje under Økonomiudvalget.....	7
Drøftelse af håndtering af effektivisering 2022 i Logistik- og Servicecenter.....	9
Underskriftsark.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/913

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 21-06-2022

Godkendt. Med den tilføjelse at punkt 2 Godkendelse af linjeføring af Nybølnorstien Gråsten-Adsbøl tages af dagsordenen.

Punkt 2: Godkendelse af linjeføring af Nybølnorstien Gråsten-Adsbøl

22/11157

Supplerende indstilling til Natur-, Klima og Miljøudvalget den 21. juni 2022

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at det i forbindelse med detailprojekteringen undersøges, hvorvidt linjeføringen kan føres gennem skovarealet begyndende ved virksomheden Gråsten Salater, og frem til villaområdet som er angivet på kortbilaget. Den endelige linjeføring fremlægges for udvalget til godkendelse.

Sagsresumé

Et enigt byråd har vedtaget et anlægsbudget, hvori der indgår etablering af en stiforbindelse mellem Gråsten og Adsbøl. Forvaltningen har afholdt dialogmøder med de berørte lodsejere uden at der er opnået aftaler om stiens linjeføring.

På den baggrund fremlægges tre forslag til linjeføring til udvalgets beslutning. Beslutningen skal danne grundlag for de fortsatte forhandlinger. En eventuel senere beslutning om ekspropriation vil blive forelagt særskilt.

Etablering af naturstier er understøttet af Byrådets vision om at optimere friluftgrundlaget med fokus på naturen.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen vedrørende linjeføringen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende én af følgende linjeføringer:

1. rød linjeføring

eller

2. blå linjeføring

eller

3. gul linjeføring.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2022-25 har Byrådet afsat 1,0 mio. kr. til at færdiggøre stihandlingsplanens mål om en natursti hele vejen rundt om Nybøl Nor. Den manglende strækning skal forbinde Gråsten by med Adsbøl med tilslutning til den senest afsluttede etape ved Østerbakken i Adsbøl.

Forvaltningen har i februar-marts 2022 haft dialogmøder med de tre berørte lodsejere med henblik på at finde en linjeføring, som kunne gennemføres med aftaler om adgang for offentligheden mod servitusterstatning. På baggrund af disse forhandlinger ligger det fast, at der ikke med frivillige aftaler kan etableres en kystnær forbindelse på hele strækningen, som det er foreslået i stihandlingsplanen. Umiddelbart syd for Adsbøl by har lodsejerne fremsat nogle forslag og synspunkter, som eventuelt kan danne grundlag for en nærmere forhandling.

Forvaltningen har på denne baggrund udarbejdet forslag til tre mulige linjeføringer. Alle tre forslag indebærer, at stien inde i Adsbøl by føres fra Østerbakken mod vest hen over den kommunalt ejede ”ringriderplads” og videre ned til og langs med kystskrænten på matr. nr. 61, Adsbøl, Gråsten-Adsbøl. Efter matr. nr. 61 kan stien føres videre mod vest ad tre forskellige forløb, som vist på vedlagte kortbilag:

- 1. Rød linje: Stien føres fra matr. nr. 61, Adsbøl, Gråsten-Adsbøl op til landevejen i skellet mellem matr. nr.e 147 og 148, Gråsten Gods, Gråsten-Adsbøl. Herefter skal vandrerne gå ca 270m ad cykelstien, inden de krydser banen og fortsætter ad banestien til Gråsten by. For at kunne tilslutte trafiksikkert til eksisterende stier i Gråsten skal der skiltes gennem kvarteret Stjernevej og ad fortovet på Kongevej ind til tunnelnedgangen til Gråstenstien.
- 2. Blå linje: Stien fortsættes mod sydvest på matr. nr. 147 Gråsten Gods, Gråsten-Adsbøl og føres herefter op til baneoverskæringen ved landevejen i skellet mellem matr nr 147 og matr nr 40, Gråsten Gods, Gråsten-Adsbøl. Herefter følger den samme linjeføring som rød linje.
- 3. Gul linje: Stien føres langs kysten på hele strækningen på ca 1,4 km fra Adsbøl by til statsskoven Nederstjernen, hvor man kan fortsætte ad etablerede skovveje og-stier til Fiskesnæs. På strækningen ud for Gråsten Teglværk vil der være tale om en delvis ubefæstet natursti, som forløber oven for kystskrænten med tidligere graveområder til den ene side.

I tilfælde af ekspropriation skal kommunen vurdere konsekvenserne for de berørte lodsejere, idet der kun må eksproprieres det nødvendige areal til stiformålet. I Stihandlingsplan 2018-2022 er det anført, at ”adgangen til kysten er højt prioriteret, men landskabsoplevelser, natur og kulturhistoriske oplevelser er alt sammen med til at fastlægge den bedst mulige rute”.

Rød og blå linjeføring vurderes arealmæssigt at være mindst indgribende i privat ejendom, men har mindre landskabelig kvalitet og forløber på en mindre del af strækningen gennem et parcelhuskvarter.

Gul linjeføring har umiddelbart større indgriben, idet den berører yderligere ca. 400 løbende meter ny natursti, som hovedsagelig forløber på et tidligere graveområde til Gråsten Teglværk. Her vil stien være kystnær og opfylde formålet om høj landskabelig kvalitet som beskrevet i Stihandlingsplanen.

Alle tre linjeføringer skønnes at opfylde kravet til en eventuel ekspropriationsbeslutning.

Det afsatte anlægsbeløb på 1,0 mio. kr. er baseret på stihandlingsplanens kystnære linjeføring (forslag 3. gul linje). Forslag 1 og 2 holdes tilsvarende inden for bevillingen. Disse løsninger indeholder en ruteføring gennem villakvarter og krydsning af Kongevej i Gråsten by.

Efter stillingtagen til linjeføringen vil de berørte lodsejere få mulighed for at genoptage forhandlingerne. Beslutning om eventuelt ekspropriation efter vejloven vil blive forelagt for i en særskilt sag.

Forvaltningen estimerer en afledt nettodrift på 20.000 kr. årligt, som indarbejdes i det administrative budgetoplæg for 2023-26.

Supplerende sagsfremstilling til Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 21. juni 2022

Den 1. juni 2022 behandlede Natur-, Klima- og Miljøudvalget sagen Godkendelse af linjeføring af Nybølørstien Gråsten- Adsbøl, hvor et flertal traf beslutning om punkt 2 ”blå linjeføring”. I forbindelse med beslutningen ønskede flertallet følgende tilføjet beslutningen:

”I forbindelse med detailprojekteringen ønsker flertallet, at det undersøges, hvorvidt linjeføringen kan føres gennem skovarealet begyndende ved virksomheden Gråsten Salater, og frem til villaområdet som er angivet på kortbilaget. Den endelige linjeføring fremlægges for udvalget til godkendelse”.

Forvaltningen har efterfølgende konstateret at tilføjjelsen er en processuel fejl, da det alene er mindretallet som har ret til at få sin afvigende mening tilført beslutningsprotokollen jf. KMSL §20 stk. 3,6. Det bemærkes at det alene er tilføjjelsen til flertallets beslutning der er en processuel fejl, og som derfor skal gå om. På baggrund heraf har forvaltningen udarbejdet en supplerende indstilling.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 01-06-2022

Punkt 2 ”blå linjeføring” godkendes.

For stemte: Kirsten H. Bachmann (S), Kristian Bonefeld (V) og Daniel Staugaard (V)

Imod stemte: Asger Romme Andersen (Ø) og Charlotte Riis Engelbrecht (A)

Mindretallet ønskede den gule linjeføring.

I forbindelse med detailprojekteringen ønsker flertallet, at det undersøges, hvorvidt linjeføringen kan føres igennem skovarealet begyndende ved virksomheden Gråsten Salater og frem til villaområdet, som er angivet på kortbilaget. Den endelige linjeføring fremlægges for udvalget til godkendelse.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 21-06-2022

Punktet blev taget af dagsordenen.

Bilag

Kortbilag forslag til rød, blå og gul linjeføring

Punkt 3: Drøftelse af opsamling af pulje under Økonomiudvalget

21/11187

Sagsresumé

Sønderborg Kommune er udfordret på driftsøkonomien i 2022. Til at imødegå de økonomiske udfordringer etableres der i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2022 en pulje på 25 mio. kr. under Økonomiudvalget.

Forvaltningen Teknik, Miljø og Bæredygtighed skal i alt bidrage med 3,490 mio. kr. til puljen, hvor udvalgets bidrag udgør 0,2 mio.kr.

Forvaltningen anbefaler, at Natur-, Klima- og Miljøudvalget drøfter sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- de fremsatte forslag til udmøntning af forvaltningens bidrag til puljen.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune er økonomisk udfordret på driften i budgetåret 2022.

Som forberedelse på en mulig håndtering af denne udfordring i 2. halvår 2022, etableres der en pulje på 25 mio. kr. under Økonomiudvalget i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2022. I den forbindelse er det nødvendigt at lave en opbremsning på udgifter i 2022.

Forvaltningen Teknik, Miljø og Bæredygtigheds andel af puljen under Økonomiudvalget udgør samlet 3,490 mio. kr., som fordeler sig som følger:

I mio. kr.

Teknik-, By- og Boligudvalget	2,10
Natur-, Klima- og Miljøudvalget	0,20
Økonomiudvalget	1,19

Der er i den forbindelse udarbejdet et katalog over forslag til finansiering. Forvaltningen anbefaler følgende udmøntning:

I 1.000 kr.

Forslag	Beløb
IEA konference – mindreudgift	220
Uforbrugte overførsler fra 2021 til Diverse indsatser	300

Uforbrugte overførsler fra 2021 til Udviklingsforum Nordals	290
Vakancer Plan og Myndighed	1.200
Vakancer Staben	450
Vakancer Drift og Anlæg	80
Vakancer Bæredygtighed, Natur og Landdistrikter	200
Ejendomsservicechef	750
I alt	3.490

Konsekvensbeskrivelse for de enkelte forslag fremgår af bilaget.

Forvaltningens anbefaling til udmøntning drøftes i CMU den 27. juni 2022.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 21-06-2022

Drøftet. Sagen genoptages til behandling på udvalgets møde i august 2022.

Bilag

Effektiviseringskatalog 2022 pulje under ØU

Punkt 4: Drøftelse af håndtering af effektivisering 2022 i Logistik- og Servicecenter

21/11187

Sagsresumé

Sønderborg Kommune besluttede i 2020 at etablere et fælles logistik- og servicecenter (LSC), der skal udgøre en ny ramme for varetagelsen af en række forskellige opgaveområder. Ved beslutningen blev der indarbejdet en forudsætning om, at etableringen af LSC skal genere en årlig effektivisering fra 2022 på 8,719 mio. kr. blandt andet ved diverse synergieffekter.

Byggeriet af LCS forventes færdigt i løbet af 2023, og dermed er rammerne for den indregnede effektivisering i 2022 ikke til stede. Forvaltningen arbejder på at realisere effektiviseringen i 2022 inden for egne rammer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- håndtering af effektivisering 2022 i Logistik- og Servicecenter.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetaftalen 2020-2023 fik forvaltningen til opgave at fremlægge konkret beslutningsoplæg vedrørende etablering af et fælles logistik- og servicecenter. Beslutningsoplægget blev godkendt i Byrådet den 26. august 2020, og herunder en indregnet årlig effektivisering fra 2022 på 8,718 mio. kr. (2022-pris), som skal realiseres ved fælles optimeret bygningsdrift og synergier i inddragede afdelingers drift.

Den indregnede effektivisering kan ikke realiseres som forventet i 2022, idet byggeriet først står færdig i løbet af 2023. Forvaltningen arbejder på at realisere effektiviseringen i 2022 inden for egne rammer og foreslår nedenstående:

I 1.000 kr.

Effektiviseringsforslag 2022	Beløb
Vintertjenesten	1.500
Rådhuservice - mindreforbrug	2.625
Omlægning af grøn drift	100
Service og Ejendomme – vakancer	1.300
Udskiftninger/investeringer – Vej og Park	1.500
I alt	7.025

Uddybning og konsekvensbeskrivelse af de enkelte forslag fremgår af bilag.

Forvaltningen vurderer, at det bliver vanskeligt at hente det resterende effektiviseringskrav, da rammerne for arbejdet som nævnt ikke er til stede.

Byggeriet af LSC og dermed rammerne for at finde den årlige effektivisering på 8,718 mio. kr. i 2023 og frem er færdig medio 2023.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 21-06-2022

Drøftet.

Bilag

Effektiviseringskatalog 2022 LSC

Punkt 5: Underskriftsark

22/1000

Sagsresumé

Brug knappen GODKENDT i venstre side for at godkende/underskrive